Laki

julkisten alojen eläkelain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan julkisten alojen eläkelain (81/2016) 155 §,

muutetaan 3 §:n 1 momentti ja 153 §:n 3 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 3 §:n 1 momentti osaksi laissa 1472/2019 sekä 153 §:n 3 momentti laissa 1274/2018, sekä

lisätään lakiin uusi 153 a ja 165 a § seuraavasti:

3 §

Keskeiset määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *palvelussuhteella* tämän lain piiriin kuuluvaa virka- tai työsuhdetta, perhe- ja omaishoitajan sopimussuhdetta Kevan jäsenyhteisöön, luottamustointa sekä toimeksianto- tai konsulttisopimussuhdetta tai vastaavaa muuta sovittua järjestelyä;

2) *työntekijällä* kaikkia lain soveltamisalaan kuuluvia henkilöitä;

3) *julkisella työnantajalla* Kevan jäsenyhteisöä, valtiota, evankelis-luterilaista kirkon seurakuntaa, seurakuntayhtymää, tuomiokapitulia, kirkkohallitusta sekä Kansaneläkelaitosta;

4) *työeläkelailla* työntekijän eläkelain (395/2006) 3 §:ssä mainittuja lakeja ja eläkesääntöjä sekä muita niihin verrattavia säädöksiä, joissa määritellään työ- tai virkasuhteeseen taikka yrittäjätoimintaan perustuva eläke;

5) *yksityisten alojen työeläkelailla* työntekijän eläkelakia ja mainitun lain 3 §:n 1 momentissa mainittuja lakeja;

6) *työeläkkeellä* työeläkelain mukaisia eläkkeitä;

7) *yksityisten alojen työeläkelaitoksella* yksityisten alojen työeläkelain mukaisesta eläketurvasta huolehtivaa eläkelaitosta;

8) *palkattomalla ajalla* aikaa, jolta työntekijälle on maksettu sairausvakuutuslain (1224/2004) mukaista äitiys-, erityisäitiys-, isyys- tai vanhempainrahaa taikka sairauspäivärahaa, osasairauspäivärahaa tai erityishoitorahaa, tartuntatautilain (1227/2016) mukaista tartuntatautipäivärahaa, vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaista vuorottelukorvausta, työttömyysturvalain (1290/2002) mukaista ansioon suhteutettua päivärahaa, aikuiskoulutusetuuksista annetun lain (1276/2000) mukaista aikuiskoulutustukea, työeläkelakien tai Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) mukaista kuntoutusrahaa, liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) mukaista ansionmenetyskorvausta taikka työtapaturma- ja ammattitautilain (459/2015), maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain (873/2015), sotilastapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta annetun lain (1521/2016) tai tapaturman ja palvelussairauden korvaamisesta kriisinhallintatehtävässä annetun lain (1522/2016) mukaista päivärahaa tai kuntoutusrahaa taikka liikennevakuutuslain (460/2016) mukaista tilapäistä ansionmenetyskorvausta;

9) *ansaitulla eläkkeellä* tässä laissa tarkoitettujen työansioiden, päättyneen eläkkeelläoloajan ja 8 kohdassa tarkoitettujen palkattomien aikojen perusteella karttunutta eläkettä sekä valtion varoista suoritettavasta eläkkeen korvaamisesta alle kolmivuotiaan lapsen hoidon tai opiskelun ajalta annetun lain (644/2003) perusteella karttunutta etuutta;

10) *ensisijaisella etuudella* 96 ja 97 §:ssä tarkoitettua etuutta, joka maksetaan työeläkkeen määrästä riippumatta täysimääräisesti ja vähennetään tämän lain mukaisesta etuudesta;

11) *tulevalla ajalla* sen vuoden alun, jona työkyvyttömyys alkaa, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää alimman vanhuuseläkeikänsä; jos työntekijän alinta vanhuuseläkeikää ei ole eläketapahtumahetkellä säädetty, eläkkeeseen oikeuttaa aika sen kalenterivuoden alusta, jona työntekijä on tullut työkyvyttömäksi, sen kalenterikuukauden loppuun, jona työntekijä täyttää hänen omaa ikäluokkaansa lähimmälle ikäluokalle säädetyn alimman vanhuuseläkeiän;

12) *rahamäärillä* summia, jotka vastaavat työntekijän eläkelain 96, 97 ja 100 §:ssä tarkoitetun palkkakertoimen arvoa yksi (1,000) vuonna 2004;

13) *edunjättäjällä* henkilöä, jonka jälkeen suoritetaan tämän lain mukaista perhe-eläkettä;

14) *edunsaajalla* henkilöä, jolla on oikeus saada tämän lain mukaista perhe-eläkettä;

15) *EU:n sosiaaliturvan perusasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 883/2004 ja *EU:n sosiaaliturvan täytäntöönpanoasetuksella* sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun asetuksen (EY) N:o 883/2004 täytäntöönpanomenettelystä annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EY) N:o 987/2009;

16) *tietosuoja-asetuksella* luonnollisten henkilöiden suojelusta henkilötietojen käsittelyssä sekä näiden tietojen vapaasta liikkuvuudesta ja direktiivin 95/46/EY kumoamisesta annettua Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusta (EU) 2016/679 (yleinen tietosuoja-asetus);

17) *EU- ja ETA-maalla* maata, jossa sovelletaan EU:n sosiaaliturvan perusasetusta tai sosiaaliturvajärjestelmien soveltamisesta yhteisön alueella liikkuviin palkattuihin työntekijöihin, itsenäisiin ammatinharjoittajiin ja heidän perheenjäseniinsä annettua neuvoston asetusta (ETY) N:o 1408/71;

18) *sosiaaliturvasopimuksella* Suomea sitovaa kansainvälistä, sosiaaliturvaa koskevaa sopimusta;

19) *teoreettisella eläkkeellä* laskennallista eläkettä, jota määrättäessä työeläkelakien alainen ja EU- ja ETA-maassa työskentelyaika luetaan tämän lain mukaiseksi työskentelyajaksi;

20) *alimmalla vanhuuseläkeiällä* 10 §:n 2 ja 3 momentissa tarkoitettua työntekijän syntymävuoden perusteella määräytyvää vanhuuseläkeikää.

— —

153 §

Julkisen työnantajan velvollisuus antaa tietoja

— —

Pyydettäessä työnantajalta työntekijän eläke- tai kuntoutusasian käsittelyä varten tarvittavia tietoja, työnantajalle saa ilmoittaa vain ne työntekijää koskevat salassa pidettävät tiedot, jotka ovat välttämättömiä mainittujen asioiden päätöksenteossa tarvittavien tietojen yksilöimiseksi.

— —

153 a §

Kevan oikeus tietojen antamiseen eläkeasian ratkaisemista varten

Kevalla on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedonsaantia koskevien rajoitusten estämättä antaa työkyvyttömyys- ja työuraeläkeasian käsittelyyn liittyviä tietoja hakijan terveydentilan selvittämiseksi tai työkyvyn arvioimiseksi lääkärille tai muulle terveydenhuollon ammattihenkilöistä annetussa laissa tarkoitetulle ammattihenkilölle taikka terveydenhuollon toimintayksikölle, jos tietojen antaminen on välttämätöntä vireillä olevan etuusasian ratkaisemiseksi.

10 luku

Tietojen antaminen, saaminen ja salassapito

165 a §

Rekisteröidyn oikeuden rajaaminen

Tietosuoja-asetuksessa tarkoitetulla rekisteröidyllä ei ole tietosuoja-asetuksen 18 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaista oikeutta siihen, että Keva rajoittaa henkilötietojen käsittelyä silloin, kun se hoitaa tämän lain mukaista tehtävää, jos rekisteröidyn vaatimus käsittelyn rajoittamisesta on ilmeisen perusteeton.

Tämä laki tulee voimaan 20 päivänä huhtikuuta 2020.

Helsingissä 17 päivänä huhtikuuta 2020

Tasavallan Presidentti

Sauli Niinistö

Sosiaali- ja terveysministeri Aino-Kaisa Pekonen